

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.
a Fakulta architektury ČVUT v Praze
srdečně zvou na přednáškový cyklus

veřejnost

+ expertti + architekti

/45-92

Vždy v 18 hodin,
vždy na FA ČVUT
Thákurova 9, Praha 6

Prosíme o dodržování platných protiepidemických nariadení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.
Vstup zdarma. Změna programu vyhrazena.

Cyklus financně podpořila Akademie věd ČR, v.v.i. v rámci programu
Strategie AV21 – Město jako laborator změny; Stavby, kulturní dědictví
a prostředí pro bezpečný a hodnotný život

18/10/21

posluchárna 111/Krejcar

Eva Novotná

Chceme 3+1

19/10/21

posluchárna 107/Janák

Martin Strakoš (NPJ Ostrava)

Ostravská sídliště

**Z perspektivy odborné
i laické veřejnosti
a sociologické průzkumy**

25/10/21

posluchárna 111/Krejcar

Vojtěch Märc (UMPRUM)

**Geopatogenní zóny, jejich
normalizace a transformace
v Československu
80. a 90. let**

26/10/21

posluchárna 107/Janák

Michaela Janečková (UMPRUM)

Domov na stránkách Domova

1/11/21

posluchárna 111/Krejcar

Karolína Jirkalová (UMPRUM)

Lidé a jejich sídliště

2/11/21

posluchárna 107/Janák

Hubert Guzik (FA ČVUT)

**Potíže s posametovou
participací**

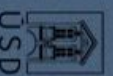
Chceme 3+1

Eva Novotná

18/10/21
v 18 hodin

FA ČVUT,
posluchárna 111/Krejcar
Thákurova 9, Praha 6

Prosíme o dodržování platných protiepidemických nařízení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

ČVUT
FA

Jak se lidem líbí nová sídliště? Co jim v typizovaných bytech chybí? Jaké by si v budoucnu přáli mít koupelny a kuchyně? Tyto a mnohé další otázky zazněly na besedách a výstavách během První celostátní diskuse o bydlení. Ta se konala v letech 1960 až 1961 a v tomto rozsahu vůbec poprvé (a také naposledy) demonstrovala ochotu socialistického státu přijmout v oblasti hromadné výstavby požadavky široké veřejnosti. Přednáška nastíní, jakou roli v diskusích o budoucím vývoji bydlení hrály oprávněné připomínky uživatelů, jak s nimi pracovali architekti a sociologové, a jakým způsobem se jejich závěry odrážely v realizacích prvních prototypů sídlišť 60. let.

Eva Novotná je historička umění a architektury. Autorsky se podílela na projektu Umělecko-průmyslového musea v Praze mapujícím historii sídlišť v České republice (*Parafáci 1 a 2*) a na několika publikacích k dějinám architektury 20. století. Aktuálně spolupracuje s Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy.

Ostravská sídliště z perspektivy odborné i laické veřejnosti a sociologické průzkumy

Martin Strakoš

(NPÚ Ostrava)

19/10/21
v 18 hodin

FA ČVUT,
posluchárna 107/Janák
Thákurova 9, Praha 6

Prosíme o dodržování platných protiepidemických nařízení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

Fenoméni sídlišť vyvolával od počátku i v Ostravě rozporuplné reakce. Přednáška představí vývoj postojů na uvedenou problematiku z perspektivy odborné veřejnosti i z širšího záběru dobových médií. Současně doloží, jak se různorodé pojetí hromadné bytové výstavby projevilo ve výsledcích sociologických průzkumů ze 60. let 20. století, zaměřených na komparaci kvality obytného prostředí v ostravských sektorech, kde se uskutečňovala výstavba sídlišť.

Martin Strakoš působil v Národním památkovém ústavu v Ostravě. Zabývá se stavebně historickými průzkumy, architekturou 19. a 20. století, historií památkové péče a novostavbami v historickém prostředí. Je autorem knih *Průvodce architekturou Ostravy* (2009), *Nová Ostrava a její sateřity* (2010), *Ostravská sídliště* (2018), *Ostrava industriální a moderní* (2020) ad.

USD

ČVUT
FA

Geopatogenní zóny, jejich normalizace a transformace v Československu 80. a 90. let

Vojtěch Márc
(UMPRUM)

25/10/21
v 18 hodin

FA ČVUT,
posluchárna 111/Krejcar
Thákurova 9, Praha 6

Prosíme o dodržování platných protiepidemických nařízení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

Takzvaným geopatogenním zónám byly zejména v 80. a 90. letech přičítány na vrub nejrůznější zdravotní potíže. Znepokojení obyvatelé proto vyhledávali pomoc parapsychologů, kteří měli dotyčné zóny detekovat a eliminovat. Architekti se přitom svěbytně pohybovali napříč oběma těmito skupinami. Přednáška přiblíží podmínky, v jakých se rozvíjela dobová diskuze o tomto mezním jevu, a naznačí škálu praktik, které se s ním pojily. Zaměří se zvláště na nejisté postavení rozporované expertizy a na její proměny kolem osy roku 1989. Kromě toho se bude ptát, zda může teorie architektury s pomocí pojmu jako „obraz města“ nebo „duch místa“ osvětlit obskurní fenomén, kterým geopatogenní zóny zůstávají.

Domov na stránkách Domova

Michaela Janečková
(UMPRUM)

26/10/21
v 18 hodin

FA ČVUT,
posluchárna 107/Janák
Thákurova 9, Praha 6

Přesíme o dodržování platných protiepidemických nařízení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

Časopis *Domov* začal vycházet v roce 1960 a od samého začátku svým čtenářům poskytoval rady a inspiraci v oblasti bydlení, zprostředkovával poznatky různých vědních oborů a nechtával promlouvat rozdílné expertní skupiny. Porovnání obsahu čísel v průběhu tří dekad ukazuje na proměnu obrazu bydlení a také na veřejnosti na danou problematiku utvářeli.

Michaela Janečková v současnosti na Vysoké škole uměleckoprávní vyučuje předmět Architecture of the 20th Century a zároveň je zaměstnána jako badatelka v rámci projektu Architektura a česká politika v 19.-21. století.

USD

ČVUT
FA

veřejnost + experti + architekti / 45-92

Lidé a jejich sídlisťe

Karolina Jirkalová
(UMPRUM)

1/11/21
v 18 hodin

FA ČVUT,
posluchárna 111/Krejcar
Thákurova 9, Praha 6

Prosimé o dodržování platných protiepidemických nálezení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

Od poloviny let 80. proniká stále otevřenější kritika sídlisť do denního tisku či televize. Netýká se jen nedokoncečnosti, bláta a chybějící vybavenosti, ale samotné podstaty standardizované prefabrikované výstavby a modernistického urbanismu. Jak však „svá“ sídlisťe tehdy vnímali jejich obyvatelé? Co nám o tom říkají dobové výzkumy veřejného mínění? A nakolik je lze brát jako relevantní zdroj?

Karolina Jirkalová je kritička a historička architektury, doktorandka Teorie a dějin výtvarných umění na Vysoké škole uměleckopřímýsové v Praze, redaktorka časopisu *Art Antiques*.

Potíže s posamětovou participací

Hubert Guzik

(FA ČVUT)

2/11/21
v 18 hodin

**FA ČVUT,
posluchárna 107/Janák**
Thákurova 9, Praha 6

Prosimе о додрзování платных протопидемических наřízení.
Účast možná pouze v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR.

V raných 90. letech

architektonická participace nesehrála takovou roli, jakou bychom v novém demokratickém prostředí očekávali. Ekonomická nejistota a blízká perspektiva restituce bytů oslabovala ochotu obyvatel účastnit se participativních procesů. Stáli ovšem o diskusi s nepoučenými laiky samotní architekti? Anebo utváření obytného prostředí a tvarování mezilidských vztahů v něm vnímali i kolem roku 1989 vesměs jako ryze expertní záležitost?

Hubert Guzik je akademický pracovník Fakulty architektury ČVUT v Praze. Mezi jinými je spoluautorem knihy *Architektura v přerodu 1945-1949, 1989-1992*.

ČVUT
FA

